Merkezi Karşı Taraf Uygulaması

Merkezi Karşı Taraf (MKT) hizmeti, Takasbank'ın, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından uygun görülen piyasa veya sermaye piyasası araçları bazında alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı ise alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını teminat, garanti fonu ve tahsis edeceği sermayesi ile taahhüt ettiği hizmettir. Merkezi karşı taraf hizmeti, hukuki ve finansal sonuçları itibariyle hem piyasa katılımcıları tarafından tercih edilen hem de denetim otoriteleri tarafından zorunlu olarak uygulanması talep edilen bir finansal piyasa altyapı hizmetidir. Merkezi karşı taraf kapsamında verilen hizmetler ve belirlenen yükümlülükler **Fiba Yatırım**'ın da üyesi olduğu MKT üyelerine yöneliktir.

Takasbank'ın, merkezi karşı taraf olarak yerine getirdiği Piyasa işlemleri nedeniyle teminat olarak aldığı malvarlığı değerleri üzerindeki hak ve yetkisi hiçbir şekilde sınırlandırılamaz. Teminat konusu mal varlığı değerleri üzerinde, **Fiba Yatırım**'ın herhangi bir sebeple tasarruf yetkisinin bulunmaması Takasbank'ın iyi niyetli ayni hak iktisabına engel olmaz. Teminat konusu mal varlığı değerleri üzerinde üçüncü kişilerin istihkak ya da sınırlı ayni hak iddiaları Takasbank'a karşı ileri sürülemez.

VİOP'ta tekil hesaplarda yer alan pozisyonlarda portföy bazlı net teminatlandırma yöntemi uygulanır. Portföy bazında teminatlandırma işlemlerinde portföy bazlı risk yönetimi algoritmasını (SPAN - Standard Portfolio Analysis of Risk) baz alan Takasbank BISTECH Marjin Yöntemi kullanılır. SPAN, portföy riski bazında, takas kurumu ve müşteri detayında gerekli teminatı hesaplayan bir algoritmadır. Portföy bazında teminat hesaplamasına esas teşkil edecek parametreler Takasbank tarafından belirlenir, genel mektup ile duyurulur, Takasbank internet sitesinde yayımlanır ve piyasa şartları da gözetilerek revize edilir. BISTECH Marjin Yöntemi ile opsiyonların teminatlandırılması hususunda, alınan pozisyonun yönüne göre opsiyonların net opsiyon değerleri ile opsiyon primleri kredi veya yükümlülük olarak risk hesaplamalarına dahil edilir. BISTECH Marjin Yöntemi teminatlandırma yöntemine ilişkin detaylı parametrelere ve parametre tablosuna buraya tıklayarak ulaşabilirsiniz.

Alınan pozisyonlar için Takasbank tarafından kullanılan ve ilgili piyasa yönergeleriyle belirlenen yöntemler çerçevesinde hesaplanan tutarda teminatın Takasbank tarafından belirlenen hesap ve/veya hesaplara yatırılması zorunludur. Teminatlar; başlangıç teminatı ve değişim teminatlarından oluşur. Başlangıç teminatı, gelecekte herhangi bir temerrüt durumunun ortaya çıktığı hallerde, temerrüdün ortaya çıktığı tarihten pozisyonların kapatılmasına kadarki süre içinde maruz kalınabilecek risklerin karşılanabilmesini teminen başlangıçta talep edilen teminattır. Değişim teminatı; mevcut pozisyonların piyasa fiyatlarıyla değerlenmesi sonucunda ortaya çıkan farklar nedeniyle ihtiyaç duyulan teminatları ifade eder.

Çoklu pozisyon hesapları ile ilişkilendirilen teminat hesaplarına yatırılacak teminatlar, **Fiba Yatırım**'a ait olan veya üzerinde tasarruf hakkına sahip olduğu teminatlardan karşılanır. Çoklu müşteri pozisyon hesaplarında diğer müşterilerin pozisyonları da izlenmekte olup, bu hesaplarla ilişkilendirilen teminatlar çoklu hesaptan kaynaklanan toplam risk için kullanılacaktır ve bu hesaplarla ilişkilendirilen teminatların Takasbank tarafından **Fiba Yatırım**'a ait olduğu kabul edilmektedir.

Piyasada yapılan işlemler sonucunda oluşan pozisyonlardan kaynaklanan kar veya zarar hesaplamaları Takasbank tarafından gerçekleştirilir.

Seans kapanışından sonra vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerine ait gün sonu uzlaşma fiyatları belirlenir ve tüm hesaplar güncellenir. Toplam teminatı, bulunması gereken teminat seviyesinin altına düşen

hesaplar için Takasbank tarafından sağlanan üye ekranlarına mesaj veya raporlama yoluyla "teminat tamamlama çağrısı" yapılır. Teminat tamamlama yükümlülüğünü zamanında yerine getirmeyenler herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın temerrüde düşmüş sayılır. Temerrüt, Borsada gerçekleşen işlemler ve açık pozisyonlar nedeniyle Takasbank'a yatırılması gereken tutar ile diğer yükümlülüklerin süresi içinde yatırılmaması veya yerine getirilmemesi halidir.

Müşterilere ait iş ve işlemlerde müşterileri adına teminat tamamlama çağrısı dahil olmak üzere her türlü bildirimi alma ve her türlü işlemi gerçekleştirme hususlarında **Fiba Yatırım**'ın tam yetkili olduğu kabul edilir. Bu çerçevede, Takasbank'ın müşteri işlemleri için **Fiba Yatırım**'a yapacağı teminat tamamlama çağrısına rağmen bu hesaplara ilişkin yükümlülüğün zamanında yerine getirilmemesi durumunda, müşterilere herhangi bir bildirim yapılmasına gerek olmaksızın müşteri hesapları üzerinde, temerrüdün sona erdirilmesi amacıyla pozisyonların re'sen kapatılması, nakit dışı teminatların nakde çevrilmesi dahil olmak üzere her türlü tasarrufta bulunmaya tam yetkili olduğu kabul edilir.

Tekil müşteri pozisyonları ile ilişkili hesaplarda izlenen teminatlar, **Fiba Yatırım**'ın kendi portföyüne ait hesaplardan veya diğer müşteri hesaplarından kaynaklanan teminat açıklarının kapatılmasında veya temerrüdün sonlandırılmasında kullanılamaz, sadece ilgili müşterinin yükümlülüklerinin tasfiyesinde kullanılabilir.

Teminat yatırma ve çekme süreleri, Takasbank'ın belirlediği saatler aşılmamak kaydıyla **Fiba Yatırım** tarafından belirlenebilir.